

Når ventetiden rammer

Ventetiden på at få nyt høreapparat er eksploderet. I gennemsnit venter man lige nu over 1 år på at få høreapparat inden for det offentlige og i en region helt op til 2 år og 5 måneder. Men hvem er det egentlig, det går ud over? Og hvilken konsekvens har det for de mennesker, der forsøger at arbejde og studere på lige fod med alle andre? Høreforeningen sætter spot på konsekvenserne gennem historier fra det virkelige liv.

Rasmus: Uden høreapparat er jeg ikke ligestillet med andre studerende

Rasmus er lige startet på Københavns Universitet og klarer sig godt trods sit handicap. Han blev født i 1994 med et medfødt høretab og vil altid have brug for høreapparater. Hele livet har han været behandlet på Bispebjerg Hospital audiologisk afdeling, der har et indgående kendskab til hans høretab. Det har fungeret helt uden problemer.

Nu er han blevet voksen og kontakter Bispebjerg Hospital i starten af september 2017, da hans høreapparater snart er 4 år gamle. Her bliver han mødt med besked om at kontakte en ørelæge for at få lavet en høreprøve og få en henvisning til hospitalet. Samtidig får han at vide, at der er op til 37 ugers ventetid, altså 8½ måneds ventetid, på at få en tid på hospitalet til nyt høreapparat.

Men Rasmus er på ingen måde ligestillet med sine medstuderere, hvis hans høreapparater ikke er fuldt funktionsdygtige. Han kan ikke bare bruge de private butikker, da hans høretab er kompliceret.

- Rasmus, der har været i systemet i over 20 år, skal ikke sendes til ny ørelæge for at blive behandlet. Nogle regioner har allerede afskaffet genhenvisningskravet. Det bør alle gøre.
- Et menneske som Rasmus bruger mange ekstra ressourcer på at klare sig på et studie. Ventetid på 8½ måned for at få nye høreapparater er derfor helt uacceptabelt. Velfungerende høreapparater er altafgørende for, at han kan klare sine studier og sin hverdag.

Chris: Jeg mistede mit job, fordi jeg skulle vente 1½ år på nyt høreapparat

For halvandet år siden arbejdede Chris som tømrer i Sverige. Hans ene høreapparat går i stykker og han sender det afsted med posten til reparation som sædvanlig. Men garantien på 4 år er udløbet og producenten vil ikke udbedre det.

Chris ringer straks til sin offentlige høreklinik i Region Nordjylland for at få tid til nye høreapparater. Her kan han imidlertid først få en tid om 1½ år. Chris har ikke mulighed for at bruge private hørebutikker, da hans høretab er kompliceret. Da arbejdspladsen mener, at det er uforsvarligt for ham at arbejde på en byggeplads uden sit høreapparat, er han nødt til at stoppe.

Sammen med sin fagforening forsøger han at få jobcenteret til at hjælpe med hurtigt at få nye høreapparater. De giver afslag og vil i stedet sende ham i skånejob i halvandet år, indtil de nye høreapparater er på plads.

Chris presser på over for klinikken og det lykkes ham til sidst at blive taget op som en særlig sag og få en tid 3 måneder senere. På det tidspunkt har han allerede været uden arbejde i 3 måneder.

Alt i alt ender der med at gå 6 måneder, inden Chris får nye høreapparater og igen kan søge job som tømrer. På det tidspunkt har han selv, jobcentret, hans fagforening og den offentlige klinik brugt en masse helt unødvendige ressourcer på forløbet.

- Ventetid på 1½ år er helt uacceptabelt. Vi kan undgå, at Chris eller en anden mister deres job pga. ventetid ved at indføre behandlingsgaranti på 4 uger ligesom på andre sundhedsområder.

Bjarne: Jeg bliver bange for at miste mit job

Bjarne er 57 år, bogholder på fuld tid og glad for sit arbejde. Han har et svært, medfødt høretab og høreapparater på begge ører. Nu er høreapparaterne 4 år gamle og han ringer derfor til audiologisk klinik på Køge Sygehus, som han har været tilknyttet i en årrække, for at få dem skiftet. Her får han besked om først at gå til en ørelæge og få en henvisning.

Tidligere kunne han gå direkte til hospitalet uden at skulle forbi en ørelæge. Efter 2 måneders ventetid på en ørelæge får han en henvisning til Køge Sygehus. Her får han besked om, at de har en ventetid på 1 år, inden han kan komme til.

Bjarne bliver nervøs. Hvis høreapparaterne sætter ud kan han på ingen måde varetage sit arbejde. Han har tidligere oplevet, at høreapparaterne pludselig ikke virker, men nu er garantiperioden udløbet. I takt med, at han bekymrer sig over sin situation, bliver hans tinnitus værre. Han føler sig stresset over ikke at vide, om hans høreapparater holder i 1 år, indtil han kan blive behandlet på sygehuset.

- Mennesker med høretab er ekstra udsatte for tidlig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Lang ventetid er forbundet med stress og kan betyde, at mennesker som Bjarne må opgive at være i job. Det kan vi undgå, hvis vi indfører behandlingsgaranti på høreapparatsbehandling.

Fakta: Høreapparater, der er mere end 4 år gamle, er ikke længere omfattet af garantien og serviceres ikke af producenterne. Derfor anbefales nyt høreapparat omkring dette tidspunkt.

Det er kun mennesker med ukompliceret høretab, der kan købe høreapparater med tilskud gennem private høreapparats-butikker. Alle andre skal bruge de offentlige klinikker ifølge Sundhedsstyrelsens retningslinjer.

Rapporten "Uhørt" konkluderer, at det koster samfundet 2,7 mia. kr. årligt, at mennesker med høretab trækker sig fra arbejdsmarkedet (SFI 2006)

Et høreapparat er en sundhedsydelse, også kaldet et medicinsk udstyr. FN's Handicapkonvention fastslår, at mennesker med handicap har ret til den højest opnåelige sundhedstilstand uden diskrimination pga. handicap, og at landene skal give de sundhedsydelser, som personer med handicap specifikt har brug for pga. deres handicap.